

Nurses' professional identity and Related Factors in formation it: A review article

Valizadeh L¹, *Ghorbani F²

1- PhD, Nursing associate professor, Tabriz University of medical sciences, nursing and midwifery faculty, pediatric department, Iran.

2- MSc, phd student of nursing, Tabriz University of medical sciences, pediatric department, Iran (**Corresponding author**)

Email: Ghorbanif@tbzmed.ac.ir

Abstract

Introduction: Professional identity includes beliefs and values of a nurse that guide her/his thoughts, practice and interaction with patients. Today, increasing the people's awareness as well as technological developments enhances public request for high-quality care, so the need to have active and professional nurses who have commitment to their professional identity is strongly felt. This article aimed at investigating the related factors in formation of nurses' professional identity and its challenges.

Method: This is a review article that was done in 2015 through searching databases such as Pubmed, Elsevier, Google scholar, Ovid, SID and Iranmedex using professional identity, professionalism and identity in nursing keywords and their English equals. Between 88 founded articles, 41 articles were assessed. 88 articles were found and after studying their abstracts, 41 articles were selected to review.

Results: Having positive professional identity leads to nurses' personal, social and professional development and retention in the profession as well. Theoretical and clinical courses compatibility, offering clear and acceptable image of profession, workplace ethical values, clinical authority and power of leadership in healthcare system are among factors that influence the positive professional identity formation.

Conclusion: Nurses need to improve the public image of nursing and achieve stronger position in healthcare systems via increasing their presence in scientific communities. Nursing programs with focus on powering nurses' professional identity, managers with providing a respectful atmosphere in workplaces and nursing professors with creating a positive image of profession in nursing students have vital role in formation of professional identity.

Keywords: professional identity, nursing identity, professional identity formation.

Received: 22 July 2015

Accepted: 7 October 2015

هویت حرفه ای پرستاران و عوامل مرتبط با شکل گیری آن: یک مقاله مروری

لیلا ولیزاده^۱، *فاطمه قربانی^۲

۱-دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز، دانشکده پرستاری و مامایی، گروه کودکان، ایران.
۲-دانشجوی دکترای پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، دانشکده پرستاری و مامایی، ایران (نویسنده مسؤول)
پست الکترونیکی: Ghorbanif@tbzmed.ac.ir

نشریه پژوهش پرستاری دوره ۱۰ شماره ۴ زمستان ۱۳۹۴ ۹۷-۸۸

چکیده

مقدمه: هویت حرفه ای شامل ارزشها و عقاید یک پرستار می باشد که راهنمای تفکر، عمل و تعامل وی با بیماران است. امروزه افزایش آگاهی مردم همراه با پیشرفت های تکنولوژیکی سبب افزایش تقاضای عمومی به مراقبت با کیفیت شده و به تبع آن نیاز به وجود پرستاران فعال و حرفه ای که نسبت به هویت حرفه ای خود متعهد باشند شدیداً احساس می شود. این مقاله با هدف بررسی عوامل مرتبط با شکل گیری هویت حرفه ای پرستاران و چالشهای موجود در این زمینه تحریر شده است.

روش: این مقاله یک مطالعه مروری است که در سال ۹۴ با جستجوی بانکهای اطلاعاتی از قبیل Pub med, Iranmedex, SID, Ovid, Google Scholar, Elsevier و با استفاده از کلمات کلیدی هویت حرفه ای، حرفه ای شدن، هویت در پرستاری و معادل انگلیسی آنها انجام شد. در نتیجه جستجو ۸۸ مقاله یافت شد و پس از مطالعه چکیده آنها، ۴۱ مقاله برای مرور انتخاب شد.

یافته ها: هویت حرفه ای مثبت سبب تکامل شخصی، اجتماعی و حرفه ای و همچنین ماندگار شدن پرستاران در حرفه می شود. سازگاری بین دوره های آموزشی تئوری و بالینی، ارائه تصویر شفاف و قابل قبول از حرفه، ارزشهای اخلاقی محیط کار، استقلال در فعالیتهای بالینی، قدرت رهبری و مدیریت در سیستم بهداشتی از عوامل موثر در ایجاد هویت حرفه ای مثبت می باشند.

نتیجه گیری: پرستاران برای دستیابی به هویت حرفه ای مثبت نیاز به بهبود تصویر عمومی و کسب موقعیت قوی تر در سازمانهای مراقبت بهداشتی از طریق افزایش حضور خود در مجامع علمی دارند. برنامه های پرستاری با تمرکز بر قدرتمند کردن هویت حرفه ای، مدیران پرستاری با فراهم کردن جوی مملو از احترام در محیط کار و مدرسان پرستاری با ایجاد تصویر مثبت از حرفه در دانشجویان پرستاری، نقش کلیدی در شکل گیری هویت حرفه ای دارند.

کلید واژه ها: هویت حرفه ای، هویت پرستاری، شکل گیری هویت حرفه ای.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۷/۱۵

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۵/۳۱

مقدمه

هویت جزئی از درک از خود (self-concept) می باشد که بوسیله آگاهی مداوم فرد از اینکه شخصی جدا و مجزا از دیگران است مشخص می شود و مهمترین عامل در تثبیت قلمرو فرد می باشد (۱). در حالت کلی تجربیات زندگی، سن، نژاد و تربیت خانوادگی با هم ترکیب شده و عدسی منحصر بفردی برای فرد فراهم می کنند که از طریق آن دنیای اطراف خود را می بیند (۲). هویت حرفه ای بعنوان درک از خود حرفه ای مبتنی بر نگرش ها، عقاید، احساسات، ارزشها، انگیزه ها و تجارب تعریف شده است (۱) و این ارزش ها و عقاید یک پرستار است که راهنمای تفکر، عمل و تعامل با بیماران بوده و برای تثبیت هویت حرفه ای، ذاتی و ضروری هستند (۳). به بیان دیگر هویت حرفه ای شامل احساسات فرد و درک از خود بعنوان یک پرستار (قسمت ذهنی هویت) و دیدگاههای افراد دیگر از شخص بعنوان یک پرستار (قسمت عینی هویت) می باشد (۴). اساس شکل گیری هویت حرفه ای ارائه خدمات نوع دوستانه به جامعه، داشتن بدنه دانش متمایز، عملکرد و تصمیم گیری مستقل و مقتدرانه، رعایت کدهای اخلاقی، تعهد به یادگیری مادام العمر و صدور گواهینامه رسمی در پایان دوره آموزشی به فراگیران آن حرفه می باشد (۵).

داشتن هویت حرفه ای مثبت علاوه بر اینکه عامل مهمی در افزایش اعتماد بنفس، احساس تعلق پذیری به حرفه و برقراری ارتباطات بین فردی در دانشجویان می باشد (۶)، مهمترین عامل در ایجاد رضایت از کار بوده (۷) و بهترین پیشگو برای باقی ماندن پرستاران در حرفه پرستاری می باشد (۷،۸،۹). بطوری که تمایل به ترک حرفه بین پرستارانی که توسعه هویت حرفه ای در آنها ناکافی بوده و رضایت از کار پایین دارند بیشتر است (۱۰). علاوه بر این هویت حرفه ای عاملی است که اگر محقق نشود خطراتی برای خود حرفه نیز بدنبال داشته (۲) و مشروعیت، اعتماد عمومی و استقلال حرفه در خطر خواهد بود (۱۱).

تشکیل هویت حرفه ای یک فرایند پویاست که از زمان آموزش شروع شده و در تمام دوره زندگی حرفه ای یک فرد ادامه می یابد (۱۲). دانشجویان پرستاری طی فرایند اجتماعی شدن عقاید و ارزشهای خاصی را در خود درونی سازی می کنند که این عقاید و ارزشها بر چگونگی تفکر، نگرش و رفتارهای آنان تاثیر بسزایی دارد (۱۳). در مسیر شکل گیری هویت مناسب حرفه ای، فاکتورهای متعددی می توانند تاثیرگذار باشند. نگرشها و ایده آل هایی که دانشجویان در ارتباط با حرفه پرستاری دارند، بر انگیزه آنان، انتخاب

حرفه پرستاری و ماندگار شدن آنها در حرفه تاثیر دارد (۱۴). نتایج مطالعات نشان می دهد دانشجویانی که رشته پرستاری اولین انتخاب آنها می باشد هویت حرفه ای بهتری داشته و این هویت حرفه ای با ابقاء در حرفه یا ریزش آنها ارتباط قوی دارد (۸). یک هویت حرفه ای مثبت می تواند در تکامل شخصی، اجتماعی و حرفه ای فرد مؤثر واقع شود (۱۵). طبق نظر کوهن، دانشجویان در دوره آموزش رشته پرستاری برای کسب هویت حرفه ای و احساس راحتی با نقش حرفه ای خود، چهار مرحله را طی می کنند که مرحله اول شامل یادگیری تئوریک، مرحله دوم مقایسه اطلاعات، هنجارها و ارزشها و مرحله سوم کسب مدلی از نقش حرفه ای خود می باشد که بطور همزمان پاسخگوی نیازهای شخصی و مقتضیات حرفه شان باشد. در مرحله پایانی دانشجویان، با نقش حرفه ای خود که بخشی از درک از خود می باشد احساس راحتی می کنند (۱۶). در مدل ارائه شده توسط Gregg نیز هر پرستار با تاثیرپذیری از آموزش، یادگیری از تجارب کاری، تشخیص ارزش پرستاری و تثبیت فلسفه پرستاری در درون خود، به پرستاری تعهد پیدا کرده و طی فرایند اتصال به پرستاری، در نهایت یک پرستار را در درون خود یکپارچه می کند (۱۷). نتیجه این مطالعات حاکی از آن است که علاوه بر تاثیر محیط های اجتماعی و محیط کار، عامل اساسی در شکل گیری هویت حرفه ای مناسب در دانشجویان پرستاری، نقش اساتید جهت انتقال دانش تئوریک و ارائه یک مدل عملی می باشد.

امروزه افزایش جمعیت مسن همراه با پیشرفتهای تکنولوژیکی سبب افزایش تقاضاهای سلامتی شده است. توسعه آگاهی و اطلاعات نیز سبب شده است که مردم خود نیازهای سلامتی خود را جستجو کرده و ترجیحات خود را برای مراقبت اظهار کنند (۱۸). بنابراین نیاز به وجود پرستاران فعال و حرفه ای شدیداً مطرح بوده و جذب اعضای توانمندی که از هویت پرستاری خود رضایت دارند دغدغه بزرگی برای دانشکده های پرستاری است (۱۹) با توجه به اهمیت کسب هویت حرفه ای، شناسایی عواملی که با شکل گیری هویت حرفه ای مثبت در دانشجویان پرستاری مرتبط می باشند ضروری به نظر می رسد. این مقاله با هدف بررسی عوامل مرتبط با شکل گیری هویت حرفه ای در پرستاران و اینکه چه چالشهای احتمالی می تواند در این زمینه مطرح باشند تحریر شده است.

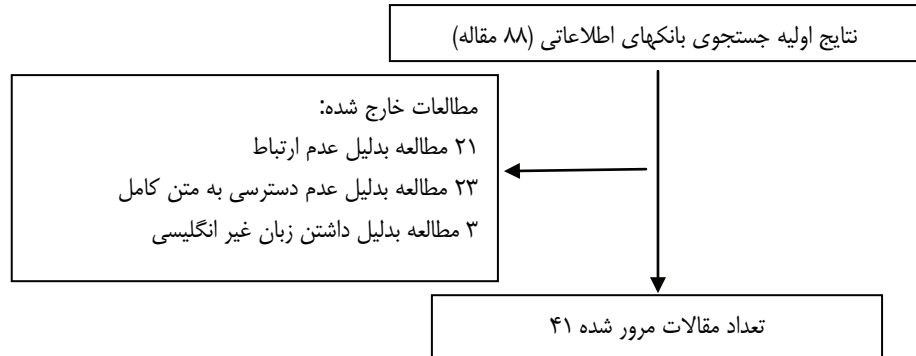
روش مطالعه

این مقاله یک مطالعه مروری نقلی است که در سال ۹۴ با جستجوی بانکهای اطلاعاتی از قبیل Pub med, Iranmedex, SID, Ovid, Google Scholar, Elsevier و با استفاده

دسترسی به متن کامل آنها میسر نبود کنار گذاشته شده و در نهایت ۴۱ مقاله که بیشترین ارتباط را در زمینه شناسایی عوامل مرتبط با شکل گیری هویت حرفه ای پرستاری و چالش های احتمالی بودند انتخاب و مقاله حاضر تنظیم گردیده است. روند جستجو و انتخاب مقالات در نمودار ۱ نشان داده شده است.

از کلمات کلیدی هویت حرفه ای، حرفه ای شدن، هویت در پرستاری و معادل انگلیسی آنها شامل Professionalism, Professional identity, nursing identity در بازه زمانی ۱۷ سال (از سال ۱۹۹۸ تا سال ۲۰۱۵) انجام شده است. تعداد ۸۸ مقاله در نتیجه جستجو بدست آمد که پس از مطالعه چکیده آنها، مقالاتی که به زبانی غیر از فارسی و انگلیسی نگاشته شده و یا

نمودار ۱: روند جستجو و انتخاب مقالات

آموزشی مدنظر باشد چرا که طی دوره های تئوری در کلاسها و دوره های عملی در بالین، تجربیاتی از تئوری، مهارتها و کاربرد برای دانشجویان فراهم شده و پایه ای برای این سؤال که پرستار کیست ایجاد می شود (۲۳). طبق نظر موسسه دانشگاههای پرستاری امریکا، پرستاران کارشناس اعضا و حامیان حرفه هستند و این نشان می دهد که آموزش دانشجویان در دوره لیسانس دربرگیرنده شکل گیری هویت حرفه ای نیز می باشد (۲۴) با این وجود تاکید انجمن ملی پرستاران بر این است که هویت حرفه ای باید به عنوان پیامد جهانی تمامی برنامه های درسی پرستاری از مقطع لیسانس تا دکتری در نظر گرفته شود (۲۵).

نتایج بدست آمده از مطالعات نشان می دهد که مدرسان پرستاری مهمترین ایفا کننده های نقش در محیط بالینی بوده و عامل کلیدی در توسعه هویت حرفه ای دانشجویانی که بتدریج خود را با نقش های حرفه ای پرستاری وفق می دهند می باشند (۲۶،۲۷) مربیان شاغل در محیط بالین با آموزش دنیای واقعی، در جهان بینی و عملکرد دانشجویان پرستاری و پرستاران تازه کار و به تبع آن در ایجاد هویت حرفه ای آنان تاثیر مستقیم دارند (۲۸). عامل مهم دیگری که در شکل گیری هویت فردی و حرفه ای دانشجویان مؤثر بوده و مدیریت آن بسیار با اهمیت است، ارتباطات بین فردی مربیان و پرستاران بالینی با دانشجویان می باشد (۲۹). به طوری که بهبود ارتباطات و توانایی برقراری تعامل مطلوب می تواند به عنوان روشی

یافته ها

در مطالعات مرور شده عواملی مانند آموزش، مدرسين پرستاری بعنوان ایفا کننده های نقش و شرایط محیط کار از جمله مهمترین عوامل تاثیرگذار در شکل گیری هویت حرفه ای مناسب و مثبت در دانشجویان پرستاری عنوان شده است.

اگر چه عواملی مانند جنس، پایگاه اجتماعی و اقتصادی فرد، حمایت خانواده و دوستان، محیط و شبکه های اجتماعی می توانند در شکل گیری یک هویت حرفه ای مثبت در دانشجویان پرستاری تاثیرگذار باشند (۲۰) لیکن آموزش، زمینه اولیه را در تشکیل و توسعه هویت حرفه ای پرستاری فراهم کرده و تاثیر حیاتی در شکل گیری آن دارد، زیرا دقیقا از طریق آموزش است که دانش، مهارت و ویژگیهای حرفه ای کسب شده و موقعیت فرد از یک شخص معمولی به پرستار توسعه می یابد. کمک به دانشجویان پرستاری برای گذر از دانشگاه به بالین بگونه ای که تئوری و بالین با هم هماهنگ شوند، اثر مثبتی بر هویت حرفه ای شان دارد و بطور بالقوه بر میزان ابقای پرستاران در این حرفه مؤثر است (۲۱). دانشجویان پرستاری طی فرآیند آموزش که هم به طور رسمی در کلاس درس و بخشهای بالینی و هم از طریق تجارب غیر رسمی و بصورت پنهان می باشد، هویت حرفه ای خود را شکل می دهند (۲۲). بنابراین هویت حرفه ای باید به طور هدفمند در کوریکولوم

در جدول ۲ آمده است. بر اساس نتایج این مطالعات، وجود فاصله و عدم تطابق بین دوره های آموزش تئوری و بالینی (۳۲) و تعارضی که بین تئوری و عمل حس می شود معمول ترین مشکل دانشجویان پرستاری می باشد که اغلب به سردرگمی آنها منتهی شده (۲۶) و نقش منفی در شکل گیری هویت حرفه ای شان دارد. دریافت ناچیز حمایت از سیستم آموزشی و عدم ارائه تصویر شفاف و قابل قبول از حرفه پرستاری در اجتماع (۳۲) نیز از موانع اصلی برای توسعه هویت حرفه ای مثبت می باشند.

ارتباط منفی یا خشن مریبان و پرستاران با ایجاد احساس ناکارآمدی و بی صلاحیتی در دانشجویان پرستاری، تاثیر منفی در شکل گیری و توسعه هویت حرفه ای آنان دارد (۲۱) به طوری که عواملی چون بی حرمتی، تحقیر و فقدان تقدیر از پرستاران سبب پایمال شدن شان و منزلت حرفه پرستاری در نظر دانشجویان شده و این عوامل همراه با سکوت ناشی از بی قدرتی و عدم حمایت، در نهایت منجر به ایجاد هویت حرفه ای خدشه دار می شود (۶).

برای به نمایش گزاردن و قضاوت درباره هویت حرفه ای در نظر گرفته شود که متقابلاً از هویت حرفه ای مثبت نتیجه می شود (۳۰). عوامل تأثیرگذار دیگر در شکل گیری مفهوم از خود و کسب هویت حرفه ای که در مطالعات مرور شده به آنها اشاره شده است، محیط کار و ارزشهای اخلاقی درک شده در محل کار، داشتن استقلال در فعالیتهای بالینی و قدرت رهبری و مدیریت در سیستم بهداشتی درمانی (۲۳)، حمایت همتایان، توانایی تفکر انتقادی و اعتماد (۲۷)، احساس تعلق پذیری به حرفه و تصویر درک شده از حرفه در جامعه می باشند (۳۱). اهمیت تصویر از حرفه پرستاری از این جهت است که یک تصویر مثبت در ایمنی بیمار، تخصیص منابع برای رشته، جذب افراد به حرفه و روابط بین رشته ای تاثیر دارد (۲۱). خلاصه ای از عوامل مرتبط با شکل گیری هویت حرفه ای دانشجویان پرستاری در جدول ۱ آمده است.

از بین مطالعات مرور شده، چهار مطالعه به بررسی چالشهای مرتبط با کسب هویت حرفه ای مثبت پرداخته بودند که خلاصه آن

جدول ۱: عوامل مرتبط با شکل گیری هویت حرفه ای دانشجویان پرستاری

عنوان مطالعه	کشور	نام نویسنده	سال	موارد مرتبط
Sociological analysis of students' professional identity: A case study	ایران	Heidari	۲۰۱۱	جنس، پایگاه اجتماعی و اقتصادی، حمایتهای خانواده و دوستان، محیط و شبکه های اجتماعی فرد
The art of professional development and caring in cancer nursing	سوئد	Wengstrom	۲۰۰۶	جهت گیری دنیوی و مذهبی پرستار، پیشرفت از لحاظ شایستگی
From the Inside out: A New Approach to Teaching Professional Identity Formation and Professional Ethic	امریکا	Crigger	۲۰۱۴	تعهد اساتید، توسعه برنامه آموزشی و روشهای آموزش
Students' voices: The lived experience of faculty incivility as a barrier to professional formation in associate degree nursing education	امریکا	Del prato	۲۰۱۳	انتقال ارزشهای حرفه ای از طریق برنامه درسی رسمی و پنهان توسط دانشکده پرستاری
Theory and practice in the construction of professional identity in nursing students: A qualitative study	اسپانیا	Maranon	۲۰۱۵	قرارگیری در محیط بالینی، نقش مدرس بالینی، یادگیری مسئله محور
The professional identity of the nurse: concept analysis and development	سوئد	Ohlen	۱۹۹۸	پیشینه تاریخی پرستاری بعنوان بخشی از حیطه فعالیت زنانه و تصویر کلیشه ای پرستار در رسانه
Professional identity of Japanese nurses: Bonding into nursing	ژاپن	Cregg	۲۰۰۱	یادگیری از تجربیات کاری، تشخیص ارزش پرستاری، تثبیت فلسفه خود شخص از پرستاری، تأثیرپذیری از آموزش، داشتن تعهد نسبت به پرستاری، یکپارچه کردن یک پرستار در درون خود
Educated Caring: The Emergence of Professional Identity Among Nurses	امریکا	Apeso-Varano	۲۰۰۷	آموزش و محیط کار
The nursing profession: public image, self-concept and professional identity	هلند	Hoeve	۲۰۱۳	تصویر عمومی از پرستاری و عوامل موثر بر آن (شامل ارزشهای سنتی اجتماعی و فرهنگی، ارزشهای محیط کار، آموزش)

محل کار بعنوان یک عنصر شکل دهنده، ارتباطات، توجه اساتید به دانشجویان	۲۰۱۳	Becker	امریکا	The Lived Experience of Professional Identity in Master Nursing Academics
مورد احترام واقع شدن و بهبود جایگاه اجتماعی	۲۰۱۴	Baraz-Pordanjani	ایران	Damaged professional identity as a 'barrier to Iranian nursing students clinical learning: a qualitative study
توقع، درک دیگران از شرایط پرستاری، پشتیبانی و پذیرش، یاری و دفاع از طرف سایرین در محیط کار.	۲۰۰۳	MacIntosh	کانادا	Reworking Professional Nursing Identity
آموزش تاریخچه پرستاری و ارزش آن	۲۰۰۹	Madsen	استرالیا	Nursing's orphans: How the system of nursing education in Australia is undermining professional identity
مدرسان پرستاری بعنوان مهمترین ایفا کننده های نقش.	۲۰۱۳	Larson	امریکا	The formation of professional identity in nursing
محیط کار و ارزشهای اخلاقی درک شده در محل کار، داشتن استقلال در فعالیت های بالینی، قدرت رهبری و مدیریت در سیستم بهداشتی درمانی، مهارتهای تفکر انتقادی و تعهد به حرفه	۲۰۰۳	Cook	امریکا	Beginning students' definitions of Nursing: an Inductive Framework of Professional Identity
ایفاکننده های نقش مثبت، تعلق داشتن، حمایت همتایان، توانایی تفکر انتقادی و اعتماد	۲۰۱۴	Walker	استرالیا	Constructing a nursing identity within the clinical environment: The student nurse experience
ارتباطات بین فردی مربیان و پرستاران بالینی با دانشجویان	۲۰۰۹	Suikkala	فنلاند	Factors related to the nursing student-patient relationship: the patients' perspective. Scandinavian Journal of Caring Sciences

جدول ۲: برخی چالشهای شکل گیری هویت حرفه ای مثبت

عنوان مطالعه	کشور	نام نویسنده	سال	موارد مرتبط
چالش های شکل گیری	امریکا	Larson	۲۰۱۳	تعارض بین تئوری و عمل و سردرگمی
	ایران	Baraz-Pordanjani	۲۰۱۴	بی حرمتی، تحقیر و فقدان تقدیر از پرستاران، پامال شدن شان و منزلت فردی-اجتماعی، بی صدایی پرستاران ناشی از بی قدرتی و عدم حمایت
	استرالیا	Johnson	۲۰۱۲	ارتباط منفی یا خشن مربیان و پرستاران با دانشجویان، احساس ناکارآمدی و بی صلاحیتی
	ایران	Vaismoradi	۲۰۱۱	وجود فاصله و عدم تطابق بین دوره های آموزش تئوری و بالینی، دریافت حمایت ناچیز از سیستم آموزشی و عدم ارائه تصویر شفاف و قابل قبول از حرفه پرستاری در اجتماع

بحث

هدف این مقاله کسب بینش و آگاهی در زمینه عوامل مرتبط با ایجاد و تثبیت هویت حرفه ای مثبت در دانشجویان پرستاری و شناسایی چالشهای احتمالی بود. مرور انجام شده نشان داد عوامل متعددی از قبیل پایگاه اجتماعی و اقتصادی، محیط و شبکه های اجتماعی، آموزش و اساتید حرفه، محیط کار، حمایت همتایان و ... می توانند در شکل گیری و تثبیت هویت حرفه ای پرستاران مؤثر باشند.

محیط کار بعنوان یک محیط یادگیری برای توسعه مهارتها و تجارب (۳۳)، درک دیگران از شرایط پرستاری و پذیرش و پشتیبانی آن (۳۴) از جمله عوامل مؤثر دیگر می باشند. در کنار این موارد شان و منزلت و جایگاه اجتماعی پرستاران که بوسیله نگاه عموم به حرفه پرستاری تحت تاثیر قرار می گیرد نقش بسیار مهمی درباره احساس پرستاران در مورد هویت حرفه ای شان و اینکه پرستاران خود و حرفه شان را چگونه می بینند دارد (۳۵).

مطالعه Hoewe نشان داد که تصویر واقعی پرستاری در جامعه متفاوت و نامتجانس است که بخشی از این تصویر توسط خود پرستاران و بدلیل عدم حضور در مباحثات اجتماعی ایجاد شده است و بنظر می رسد بهبود تصویر عمومی پرستاران و کسب موقعیت قوی تر در سازمانهای مراقبت بهداشتی در سایه افزایش حضور آنها قابل دستیابی می باشد. عبارت دیگر پرستاران میتوانند از موقعیتهای استراتژیکی مانند نقشهای مدیریتی یا آموزش دهنده و همچنین برخی شرایط بحرانی و چالش برانگیز استفاده کرده و حرفه ای شدن و ارتباط حرفه خود با جامعه را از طریق رسانه های جمعی نشان دهند (۳۱). برنامه های پرستاری با تمرکز بر قدرتمند کردن هویت حرفه ای و مدیران پرستاری با فراهم کردن جوی مملو از احترام در محیط کار (۳۵) در فراهم کردن شرایط تشکیل هویت حرفه ای مثبت در پرستاران تاثیرگذار می باشند. بنابراین می توان نتیجه گرفت مسئولیت اصلی بهبود چهره پرستاری بر عهده خود حرفه پرستاری است (۳۶). چرا که پرستاران از طریق تعاملات روزانه با بیماران، خانواده ها و همکاران، تصویر عمومی از پرستاری را می سازند و این نحوه تعاملات هر پرستار است که می تواند سطح آموزش، تخصص و حرفه گرایی وی را منعکس کند.

بطور کلی هویت حرفه ای و عزت نفس پایین پرستاران مسئله ای است که در بسیاری از کشورها مطرح بوده و علت اصلی آن کمبود احترام عمومی و فرصت برای ارتقای حرفه می باشد (۳۷). با این حال درک کافی از تشکیل هویت حرفه ای پرستاران باید با در نظر گرفتن

تنوع زمینه های فرهنگی اجتماعی که پرستاران در آن ایفای نقش می کنند باشد چرا که توضیح جامع و شفاف از هویت حرفه ای پرستاری نیاز به توجه خاص به شرایط محیط کار و فعالیتهای اجتماعی دارد که پرستاران در عملکرد حرفه ای روزانه شان با آنها روبرو می شوند (۳۸).

متأسفانه در ایران نیز پرستاری تصویر عمومی ضعیف و موقعیت اجتماعی پایینی دارد. این تصویر سبب ایجاد ناامیدی و بعضاً گنجی درباره تصویر از خود و هویت حرفه ای پرستاران می شود و برخی از آنان انتخاب حرفه خود را یک اشتباه تلقی می کنند (۳۹). بعنوان مثال ارزشیابی کوریکولوم آموزشی پرستاری در مشهد نشان داد که علیرغم تلاش ها و پیشرفت ها، آموزش پرستاری ایران هنوز از ایجاد یک هویت حرفه ای مطلوب دور است (۴۰). در خصوص چالشهای موجود در تشکیل هویت حرفه ای مثبت در دانشجویان پرستاری ایران، در دو مطالعه کیفی انجام شده، به عواملی چون وجود فاصله و عدم تطابق بین دوره های آموزش تئوری و بالینی، دریافت حمایت ناچیز از سیستم آموزشی، عدم ارائه تصویر شفاف و قابل قبول از حرفه پرستاری در اجتماع (۳۲)، بی حرمتی، تحقیر و فقدان تقدیر از پرستاران اشاره شده است (۶).

راهکارهایی که می توان جهت کاهش چالشها و بهبود تصویر حرفه پرستاری و ارتقای هویت حرفه ای پرستاران در کشور پیشنهاد کرد شامل:

ایجاد تغییرات اساسی در فرایند پذیرش دانشجویان با در نظر گرفتن ویژگیهای شخصیتی، علاقمندی کافی، تناسب با فیلد پرستاری، دادن اطلاعات قبل از شروع آموزش پرستاری، انجام تست های شخصیتی و استعداد، انجام مصاحبه پس از کسب نمره علمی (۴۰)، استفاده از مدرسانی که هویت حرفه ای تثبیت شده بعنوان یک پرستار داشته و در طی دوره آموزشی در خصوص ارزش پرستاری تدریس کنند (۱۷)، باور درونی خود پرستاران به پرستاری و صحبت کردن مثبت در مورد پرستاری، توسعه عملکرد مبتنی بر شواهد در حرفه و تعامل فعال پرستاران با رسانه ها (۴۱)، عدم برون فکنی مشکلات مربوط به تصویر حرفه ای خود به دیگران (۳۸)، ارتقای هویت پرستاری در بین سایر حرفه ها با تسهیل یادگیری بین حرفه ای (۴۳،۴۲)، ارائه اطلاعات در مورد تاریخچه پرستاری به دانشجویان جهت کسب یک هویت حرفه ای قوی و توانایی تفکر انتقادی (۴۴) و فراهم آوردن فرصتهایی برای صحبت های عمومی و بیان جنبه های مثبت پرستاری با دیگران می باشد.

نتیجه گیری

مرور مقالات مرتبط با موضوع نشان می دهد که دستیابی به هویت حرفه ای مثبت، بیش از هر چیز نیاز به بهبود تصویر عمومی و کسب موقعیت قوی تر در سازمانهای مراقبت بهداشتی دارد و این مهم در سایه افزایش حضور پرستاران در مجامع علمی و رسانه های عمومی حاصل می شود. برنامه های آموزشی پرستاری نیز بعنوان پایه و اساس، باید متمرکز بر قدرتمند کردن هویت حرفه ای پرستاران و بهبود موقعیت اجتماعی آنان باشد. نقش مدرسان پرستاری برای

ایجاد تصویر مثبت از حرفه در دانشجویان پرستاری و نقش مدیران جهت ساختن جوی مملو از احترام در محیط کار و ارتقای چهره پرستاری در محیطهای بالینی در شکل گیری هویت حرفه ای مثبت انکار ناپذیر است.

تشکر و قدردانی

بدینوسیله از مسئولین و همکاران واحد فناوری اطلاعات دانشکده پرستاری و مامایی تبریز که ما را در انجام این مطالعه یاری کردند تشکر و قدردانی می شود.

References

- 1- Slay HS, Smith DA. Professional identity construction: Using narrative to understand the negotiation of professional and stigmatized cultural identities. *Human Relations* January 2011;64:85-107.
- 2- Becker BA. The Lived Experience of Professional Identity in Master Nursing Academics. University of Minnesota; 2013. (Dissertation).
- 3- Öhlén, J. and K. Segesten .The professional identity of the nurse: concept analysis and development. *Journal of advanced nursing* 1998;28(4):720-727.
- 4- Wengström Y and Ekedahl M. The art of professional development and caring in cancer nursing. *Nursing and Health Sciences* 2006;8:20–26.
- 5- Polifko KA. Concept of the nursing profession. Thomson Delmar learning 2007.
- 6- Baraz-Pordanjani SH, Memarian R, Vanaki Z. Damaged professional identity as a barrier to Iranian nursing students' clinical learning: a qualitative study. *J Clin Nurs Midwifery* 2014; 3(3):1-15. [Full Text in Persian]
- 7- McCrae N, Askey-Jones S, Laker C. Merely a stepping stone? Professional identity and career prospects following postgraduate mental health nurse training. *J Psychiatr Ment Health Nurs* 2014;21(9):767-273.
- 8- Worthington M, Salamonson Y, Weaver R, Cleary M. Predictive validity of the Macleod Clark Professional Identity Scale for undergraduate nursing students. *Nurse Education Today* 2013;33(3):187-191.
- 9- Sharbaugh SM. Relationships among nurses' professional identity, career satisfaction, occupational commitment and intent to stay. Widener University; 2009. (Dissertation).
- 10- Sabanciogullari S, Dogan S. Relationship between job satisfaction, professional identity and intention to leave the profession among nurses in Turkey. *J Nurs Manag* 2014. doi: 10.1111/jonm.12256:1-10.
- 11- Apesoa-Varano, E C. Educated caring: The emergence of professional identity among nurses. *Qualitative Sociology* 2007;30:249-274.
- 12- Crigger N, Godfrey N. From the inside out: a new approach to teaching professional identity formation and professional ethics. *J Prof Nurs* 2014;30(5):376-382.
- 13- Ravari A, Bazargan-Hejazi S, Ebadi A, Mirzaei T, Oshvandi K. Work values and job satisfaction: a qualitative study of Iranian nurses. *Nursing Ethics* 2013;20(4):448-458. [Full

Text in Persian]

14- Price SL. Becoming a nurse: a meta-study of early professional socialization and career choice in nursing. *J Adv Nurs* 2009;65(1):11-19.

15- Cowin Leanne S, Johnson M, Wilson I, Borgese K. The psychometric properties of five Professional Identity measures in a sample of nursing students. *Nurse Education Today* 2013; 33:608-613.

16- Marañón Arreciado A, Pera Isla Pilar M. Theory and practice in the construction of professional identity in nursing students: A qualitative study. *Nurse Education Today* 2015; 35(7):859-863.

17- Gregg Misuzu F, rn, Magilvy Joan K. Professional identity of Japanese nurses: Bonding into nursing. *Nursing and Health Sciences* 2001;3:47-55.

18- Scholes, Julie. Coping with the professional identity crisis: is building resilience the answer?. *International Journal of Nursing Studies* 2008;45(7):975-978.

19- Heung Jenny JYY, Wong Frances KY, Kwong Enid WY, To Tony SS, Wong Daniel HC. Severe acute respiratory syndrome outbreak promotes a strong sense of professional identity among nursing students. *Nurse Education Today* 2005;25:112-118.

20- Heidari H, Rezaei A. Sociological analysis of students' professional identity: A case study: students of Mazandaran University. *Quarterly cultural studies* 2011;2:1-29. [Full Text in Persian]

21- Johnson M, Cowin LS, Wilson I, Young H. Professional identity and nursing: contemporary theoretical developments and future research challenges. *International Nursing Review* 2012;59:562-569.

22- Del Prato D. Students' voices: the lived experience of faculty incivility as a barrier to professional formation in associate degree nursing education. *Nurse Education Today* 2013; 33(3): 286-290.

23- Cook TH, Gilmer MJ, Bess CJ. Beginning students' definitions of Nursing: an Inductive Framework of Professional Identity. *Journal of Nursing Educatio* 2003; 42(7):311-317.

24- Posluszny L. Shaping undergraduate professional identities through mentoring and promoting the future of nursing. *AORN Journal* 2014;100(6):566-569.

25- Nursing Nlf. Outcomes for graduates of practical/vocational, diploma, associate degree, baccalaureate, master's, practice doctorate, and research doctorate programs in nursing. New York; 2010.

26- Larson J, Brady M, Engelmann L, Bro Ignatius Perkins, Shultz C. The formation of professional identity in nursing. *Nurs Educ Perspect* 2013;34(2):138.

27- Walker S, Dwyer T, Broadbent M, Moxham L, Sander T, Edwards K. Constructing a nursing identity within the clinical environment: The student nurse experience. *Contemp Nurse* 2014;49:103-112.

28- Felstead I. Role modeling and students' professional development. *British Journal of Nursing* 2013;22(4):223-227.

29- Suikkala A, Leino-Kilpi H, Katajisto J. Factors related to the nursing student-patient relationship: the patients' perspective. *Scandinavian Journal of Caring Sciences* 2009; 23(4):625-634.

30- Shakespeare P, Webb Ch. Professional identity as a resource for talk: exploring the

mentor–student relationship. *Nursing Inquiry* 2008;15(4):270–279.

31- Hoeve YT, Jansen G, Roodbol P. The nursing profession: public image, self-concept and professional identity. A discussion paper. *Journal of Advanced Nursing* 2013;70(2):295–309.

32- Vaismoradi M, Salsali M, Ahmadi F. Perspectives of Iranian male nursing students regarding the role of nursing education in developing a professional identity: a content analysis study. *Japan Journal of Nursing Science* 2011;8(2):174-183.

33- Fagerberg I. Registered nurses, work experience: personal accounts integrated with professional identity. *Journal of advanced nursing* 2004;46(3):284-291.

34- MacIntosh J. Reworking Professional Nursing Identity. *West J Nurs Res* 2003;25:725-741.

35- Nikbakht Nasrabadi A, Emami A. Perceptions of nursing practice in Iran. *Nurs Outlook* 2006;54(6):320-327.

36- Cohen S. *Our Image, Our Choice: Perspectives on Shaping, Empowering, and Elevating the Nursing Profession*. 1st ed. Hcpro Inc; 2008.

37- Hao Yu-Fang, Niu Hui-Jun, Li Li-Ping, Yue Shu-Jin , Liu Xiao-Hong. Measurement of professional identity in Chinese nursing students. *International journal of nursing sciences* 2014;137-144.

38- Willetts G. Constructing nurses' professional identity through social identity theory. *International Journal of Nursing Practice* 2014;20:164–169.

39- Nikbakht Nasrabadi, lipson juliene G, Emami A. Professional Nursing in Iran: An Overview of Its Historical and Sociocultural Framework. *Journal of Professional Nursing* 2004; 20(6):396-402.

40- Hosseini Shahidi L, Vahidi M, Mahram B, Namdar Areshtanab H, Zarghi N. Professional Identity Development in Nursing Students: Eisner's Evaluation Model. *Res Dev Med Educ* 2014;3(1):37-43.

41- Huston CJ. *Professional Issues in Nursing: Challenges and pportunities*, 2nd ed. Lippincott Williams and wilkins Co; 2010.

42- Hood K, Cant R, Baulch J, Gilbee A, Leech M, Anderson A, et al. Prior experience of interprofessional learning enhances undergraduate nursing and healthcare students' professional identity and attitudes to teamwork. *Nurse Education in Practice* 2014;14:117-122.

43- Langendyk V, Hegazi I, Cowin L, Johnson M, Wilson I. Imagining alternative professional identities: reconfiguring professional boundaries between nursing students and medical students. *Acad Med* 2015;90(6):732-737.

44- Madsen W, McAllister M, Godden J, Greenhill J, Reed R. Nursing's orphans: How the system of nursing education in Australia is undermining professional identity. *Contemporary nurse* 2009; 32 (1-2):9-18.